

Høring- Forskrift om håndtering av farlig stoff

Den Norske Turistforening (DNT) har til sammen over 600 hytter. Disse driftes og vedlikeholdes av våre medlemsforeninger, og har en unik infrastruktur på vegne av fellesskapet i hele Norge. Vi har nesten en million årlige dugnadstimer, og som har stor nasjonal betydning i hele Norge.

De aller fleste av disse hyttene ligger plassert i områder hvor det ikke er annen øvrig bebyggelse, infrastruktur, eller bilveg frem. Disse hyttene ligger som regel i friluftsområder med verneområder som er strengt regulert med restriksjoner til transport inn og ut fra våre hytter. Mange hytter har kun årlig transport, noe som medfører at det er behov for å ha løsninger for oppbevaring av større mengder med forbruksmateriell og blant annet brannfarlig gass kategori 1 og 2.

Vi i DNT er opptatt av å være en troverdig organisasjon med enkle midler, best mulig miljøvennlig profil, og med ett trygt og sikkert tur- og hyttetilbud. Sikker håndtering av gass er en del av dette arbeidet.

DNT har lenge ønsket en avklaring på forskriftsmessig riktig håndtering av gass ved våre hytter, slik det kommer frem i høringstekst. **(7. Forslag til endringer i § 6 – Maksimal tillatt oppbevaring i visse typer av objekt 7.1 dagens regler).**

DNT ser frem til at DSB endrer forskriften slik at den blir mer presis, treffsikker og forutsigbar for våre anlegg og gjester.

Innledning:

DSB foreslår endringer i forskriften for å gjøre regelverket mer presist, treffsikkert og forutsigbart for brukere. Videre har DSB erfart siden 2009 at det er behov for enkelte materielle endringer i regelverket.

Bakgrunn:

DSB mener at det i enkelte tilfeller er behov for en mer detaljert regulering av nye eller ny bruk av farlige stoffer. Omstillingen i samfunnet mot bruk av mer miljøvennlige energistoffer representerer ny og endret risiko. Etablering av arealmessige begrensninger rundt anlegg som håndterer farlig stoff er et viktig virkemiddel for å sikre at særlig tredjeperson ikke utsettes for uakseptabel risiko.

(Gjeldende forskrift)

I forskrift 8. juni 2009 nr. 602 om håndtering av brannfarlig, reaksjonsfarlig og trykksatt stoff samt utstyr og anlegg som benyttes ved håndteringen - gjøres endringer fra DSB:

DNT fremmer 3 kommentarer og, 3 nye forslag til endringen.

Kommentar -1)

§6 annet ledd skal lyde:

I garasje, i utvendig bod, båthus eller lignende kan det for personlig bruk *håndteres* inntil 90 liter brannfarlig gass kategori 1 og 2 og inntil 50 liter brannfarlig væske kategori 1 og 2.

Kommentar fra DNT:

Ved mange av våre selv- og ubetjente hytter er det ett større behov for å lagre gass til bruk inne i hyttene gjennom en lang sesong. Denne lagringen gjøres i frittstående bygg.

Dagens regelverk åpner for å lagre inntil 90 liter gass i utvendig bod/ garasje mv. Dette innebærer at våre hytteanlegg i dag må spre gassflaskene i mange bygg på hyttetunet, da behovet ofte er mer enn 90 liter. Vi mener det vil bedre sikkerheten på hyttetunet om forskriften på vilkår åpner for å samle flaskene i ett bygg. Det vil også være enklere for oss å få godkjent ett bygg til lagring i den aktuelle kommune, enn å oppføre flere bygg til lagring – dersom det må lagres mer enn 90 liter gass til ett årsforbruk. Mange steder er det som innledningsvis nevnt strenge restriksjoner til ferdsel med kjøretøy. Det betyr at vi må minimere transport minst mulig i disse områder.

Vi har følgende forslag til formulering:

Det kan lagres inntil meldingspliktig mengde brannfarlig gass kategori 1 og 2 i uthus som ikke er boenhet. Uthuset må ha god naturlig ventilasjon, og må være oppført i sikker avstand for brannsmitte fra øvrige boenheter. Det må gjennomføres tilfredsstillende ROS-analyse som vurderer lokale vindforhold, tilstrekkelig avstand for smittebrann, god ventilasjon, øvrige tennkilder, samt andre aktuelle risikoforhold.

Kommentar -2)**§ 6 nytt tredje ledd skal lyde:**

I lokaler som er tilgjengelig for tredjeperson, som serveringssteder, *overnattingssteder*, forsamlingslokaler, idrettslokaler, forretninger og lignende kan det håndteres inntil 55 liter brannfarlig gass kategori 1 og 2.

Kommentar fra DNT:

De fleste av våre 600 hytter er selv- og ubetjente hytter, som er plassert i risikoklasse 4 i plan- og bygningsloven.

Vi mener benevnelsen *overnattingssteder* er mer knyttet til våre større betjente hytter, som tilhører risikoklasse 6. For at forskriftsteksten skal være mer presis, må den dekke både våre betjente anlegg (*overnattingssteder*), og våre *selv- og ubetjente foreningshytter* i risikoklasse 4.

Vi har følgende forslag til formulering:

I lokaler som er tilgjengelig for tredjeperson, som serveringssteder, overnattingssteder, (boenhet, selv- og ubetjente foreningshytter), forsamlingslokaler, idrettslokaler, forretninger og lignende, kan det håndteres inntil 55 liter brannfarlig gass kategori 1 og 2.

Forklaring til risikoklassene <https://www.dibk.no/regelverk/tek/3/11/i/11-2>

Kommentar -3)**§ 6 nytt fjerde ledd skal lyde:**

Håndtering etter første, annet og tredje ledd er kun tillatt dersom:

- a) gassbeholdere oppbevares stående og sikres mot å velte,
- b) ventil på gassbeholder er beskyttet slik at ventilen ikke kan skades,
- c) gasstilførsel er stengt når utstyret ikke er i bruk,
- d) gassbeholdere, unntatt mindre engangsbeholdere, er utstyrt med sikkerhetsventil,
- e) det ved bytte av gassbeholder påses at utstyr og anlegg er fritt for lekkasjer, og
- f) det gassforbrukende utstyret er beregnet for innendørs bruk.

Kommentar fra DNT:

Vi har følgende forslag til tilleggsformulering:

g) Gassregulator skal være av type husholdningsventil/fritidskobling

Dette kan med fordel presiseres i nytt punkt g) – slik det slås fast i Gassnormen §6.8.2.

Forslag -1)

Forslaget til ny forskrift sier imidlertid ikke noe om hvilke flasketyper som kan håndteres inne i bygg som er tilgjengelig for tredjeperson.

Rapporten fra RISE sier dette om ulike flasketyper og brann:

Et viktig funn er at beholdere må være utstyrt med sikkerhetsventil. Videre at aluminiumbeholdere påvirkes i vesentlig større grad av brann enn stålbeholdere, og at komposittbeholdere vil smelte ned. Når trykket bygger seg opp i gassbeholderen til et visst nivå, vil sikkerhetsventilen i metallbeholdere løses ut og gi en jetflamme som antennes umiddelbart.

Verste scenario er at sikkerhetsventilen på stål- eller aluminiumbeholdere ikke fungerer slik at beholderen revner og eksploderer.

Forslag -2)

DNT ber DSB vurdere om gassflaske som er tilknyttet en fast installasjon også kan oppbevares innendørs.

Kokeutstyr på mange selv- og ubetjente DNT-hytter forsynes i dag med hver sin gassflaske i benkeskap eller på gulv ved kokebluss, forbundet med inntil 1,5 meter gasslange, slik det beskrives i Gassnormen §6.8.2.

Løsningen med kun slange mellom gassflaske og gassbluss gir ikke mulighet for montering av lekkasjetester som kan avdekke lekkasje på selve gassblusset. RISE-rapporten beskriver dette slik: *"Sannsynligheten for lekkasje er større når gassbeholderen er tilkoblet forbrukende utstyr."*

Om det kan tillates enkle, faste installasjoner på våre hyttebygg der gassflaske oppbevares innendørs, kan lekkasjetester monteres (nedtrykkstester som bobler ved lekkasje). Denne gir mulighet for vanlige tilsyn å gjennomføre enkel tetthetsprøve fra lekkasjetester og inklusive kokebluss eller annet gassforbrukende utstyr som for eksempel kjøleskap.

Det vil være nyttig for DNT om DSB kan vurdere om slik løsning kan tillates i forskrift eller gassnorm. Og i samme forbindelse angi hvilke begrensinger og krav som vil gjelde ved slik enkel, begrenset installasjon med gassflaske innendørs.

Forslag - 3)**Kompetansekrav ved installasjon og kontroll av enkle faste gassanlegg på DNT-hytter.**

Med dagens regelverk kreves det gasstekniker 1 kompetanse for installasjon og kontroll av enkle gassanlegg på våre hytter. Noen av våre medlemsforeninger har fått installert enkle gassanlegg på hyttene istedenfor flaske i kjøkken nær koketopp ol. Enkle gassanlegg på våre hytter kan typisk være slik: Flaske med husholdningskobling i utendørs skap, «click on» regulator, slange til lekkasjetester, fast rør til stengekran nært forbruksutstyr inne i hytta, slange til forbruksutstyr. Og eventuelt fordelerstokk om det er flere koketopper ol.

DNT ber DSB vurdere om det kan være mulig å innføre en enklere sertifiseringsordning for installasjon og kontroll av enkle og standardiserte faste gassanlegg på våre hytter.

Det er til sammenligning utviklet eget kurs for handtering av gass i fritidskjøretøy [Gass i fritidskjøretøy](#) | [Bobil og Campingvogn](#) | [Tjenester](#) | [Kiwa](#)

En enklere sertifiseringsordning enn det relativt omfattende Gasstekniker 1 kurset vil gi våre medlemsforeninger bedre mulighet til å inneha relevant kompetanse for installasjon og kontroll av våre enkle gassanlegg der slike ønskes installert eller allerede finnes. Det må klart fremgå hvilke begrensninger og krav som gjelder for flasketyper, regulatorer, røropplegg, sikkerhetsmekanismer samt tilknyttet forbruksutstyr.

DNT vil gjerne bli gitt muligheten til å komme i dialog med DSB på dette.